

ВІСТІ

УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ В ПОДЕБРАДАХ (ЧСР).

Ч. 14-15.

20. Квітня

1936.

З початком біжучого календарного року Українська Господарська Академія офіційно ліквідована, і УТГІ, що був раніше при Академії, за згодою Міністерства Хліборобства ЧСР, було передано до адміністрації Спілки Професорів Української Господарської Академії. Отже з 1-го січня 1936-го року формальне юридичне положення УТГІ дещо змінилося.

Але ця зміна не є чимсь несподіваним. Вона була заздалегідь передбачена. Академія вступила на шлях повільної ліквідації ще перед заснуванням УТГІ. Власне це останнє й послужило стимулом для відкриття нашої школи.

З огляду на те, що до ліквідації УГА дійшло головно з фінансових мотивів, бо Чехословаччина не могла далі давати на її утримання необхідних засобів, в деяких волах українського суспільства виникла думка перебрати утримання цієї Української Політехніки на власні національні кошти. Для осiąгнення цієї мети Повстало Товариство Прихильників УГА. Але в сучасних умовах довго довелося б чекати, доки це Товариство було б в стані утримувати Політехніку в такому обсязі й формі, як була Українська Господарська Академія. А до того часу добре організований апарат УГА, що протягом багатьох літ успішно виконував своє культурну місію, лишався невикористаним. Це було б для розвитку національної культури ненаградимою втратою. З огляду на це знайдено практичний вихіл у заснуванні УТГІ, позаочна метода навчання в якому вимагає релятивно менших коштів на утримання школи. З заснуванням УТГІ повстав таким чином зародок майбутньої політехніки.

Академія все наближалася до дня своєї остаточної ліквідації і, заладачи УТГІ, треба було наперед подумати про його юридичне положення. Про це спрощі було подумано і заздалегідь була заснована Спілка Професорів УГА, що обняла собою лекторський персонал цієї школи; отже той самий персонал, що творить основний кадр навчальних і адміністративних сил УТГІ з самого його заснування, приняв тільки нову організаційну форму. Необхідність створення такої організації, до могла б бути спадкоємцем Академії щодо ведення УТГІ й була власне, головною причиною заснування згаданої Спілки.

З цього всього ясно, що по змісту жадної зміни з переходом УТГІ в адміністрацію СПУГА не сталося. Лишилися ті самі люди й ті самі традиції. УТГІ щодо своїх програм, метод навчання і своїх тенденцій праці та ідеологічних засад продовжуватиметься далі так, як провадився досі.

І це останнє не є тільки наслідком інерції. Аналіза розвитку УТГІ, ті успіхи, яких він досяг бігом трох з половиною років свого існування, його зростаюча популярність в українських масах - все це служить доказом того, що з самого початку школа була збудована на певних і правильно оцінених засадах. Показчиком цього є інше зростаюче число студіючих, і численні листи як студенства, так і інших осіб, що звертаються до УТГІ за різними порадами, і признання з боку українських культурних установ, і нагороди, що дістав УТГІ на виставках, і багато іншого.

Безперечно в дальшій праці УТГІ провадитимуться відповідні реформи й удосконалення. Це все є наслідком природного розвитку школи, що нині ще переживає організаційну добу свого існування. Зокрема намічається дальнє

розширення школи. Так Президія Економічно-Кооперативного Відділу працює нині над проектом самостійного шестисеместрового високошкільного відділу Політичних наук та практичних курсів журналістики. Йде підготовка також щодо відкриття нових практичних курсів при інших відділах. Звичайно, здійснення всіх цих проектів залежатиме головно від того, чи зголоситься належне число бажаючих студіювати на новозапроектованих ділянках УТГІ, бо скромні матеріальні засоби нашої школи не дозволяють їй провадити дефіцитних курсів.

Широко розгалужені школи з позаочним методом навчання є сьогодні вимогою доби і в багатьох країнах досягли уже широкої популярності. Сподіваємося, що цей тип школ знайде підстави до буйного розвитку й на українському ґрунті. Докищо на переході цьому розвитку, як і розвитку взагалі всіх українських культурних установ, стояло невідрадне економічне положення українського загалу. Але вже той факт, що УТГІ зміг повстati й утриматися в роках тяжкої економічної кризи, що панує по цілому світі, свідчить про життєздатність нашої школи та про те, що українське громадянство зрозуміло його значення і йде йому на зустріч як з моральнов, так і з матеріальною допомогою. Віримо, що так буде й далі.

ПОЕТ-РЕВОЛЮЦІОНЕР.

(З приводу 75-их роковин Шевченкової смерти).

Шевченко, як поет і громадський діяч, був продуктом української історії та суспільно-політичних відносин, у яких йому довелося жити й розвиватися. Мало в якого народу так розвинена соціальна свідомість, як в українськім народі. На це свого часу звернув увагу М. Драгоманів в своїх студіях про українські народні пісні. Він зазначив, що ні в московських, ані в польських піснях не видно "такого невиспущого й подрібного протесту проти всіх теперішніх порядків громадських, господарських і церковних, який ми поважали в українських піснях" (Писано р. 1881). Драгоманів пояснює це тим, що в Польщі панщина запанувала вже в 14 віці, а в Україні тільки в 18 віці. "В Московщині кріпацтво вже склалось в 16 ст., а царська та чиновницька сила вже в 15 столітті -, в Україні ж царство запанувало теж тільки в 18 ст.; окрім того Україна здавна - а найбільш з 16 ст. до половини 18 ст. - була одчинена для вільного входу заграницької освіти й мала свої вільні громадські школи, - тоді як Московщина... зоставалась до 18 ст. зовсім без школ, а потім мала тільки такі, які заводило й терпіло царське начальство". (Нові українські пісні про громадські справи. Женева 1881 р.).

Половину свого життя Шевченко прожив, як невільник-кріпак, як instrumentum vocale (знаряддя, що вміє говорити) -, так називали рабів у старовинному Римі. Визволений із рабства щастливим бігом обставин, Шевченко від р. 1847 знов опинився в десятилітній неволі, ще гірший, як панщина: в царськім війську. І ті недовгі роки, які прожив Шевченко на волі, були для його затримані постійні думки, що його брати й сестри і ввесь селянський український лід перебувають у кріпацтві, в рабстві:

" Гинуть, гинуть
У ярмах лицарські сини "...

Неприязна доля не дала Шевченкові дожити до опублікування царського маніфесту 1861 р., що касував у Росії кріпацтво. Він умер у свідомості, що українське селянство зостається й надалі в неволі, рабами "панів лукавих".

Хто забув би про душевну муку Шевченка, що мала причину в суспільних відносинах того часу, той не зрозуміє головних пружин творчості нашого поета. Шевченко не бачив іншого виходу для соціального і політичного визволення України, як тільки революції. З української бурхливої минулості перед його очима оживали постаті борців за волю й рівність-, борців дійсних і опоетизованих: Петро Дорошенко і Тарас Трясило, Семен Палій і Гонта з Залізняком, Галайдов та Швачков. І в історії чужих народів Шевченко шукає визвольних прикладів: Ян Гус, Жінка і Вашінгтон:

" Чи діждемося Вашінгтона
З святым і праведним законом ?
А діждемось таки колись ! "

Поміж сучасниками Шевченка бачимо не одного, що ставився вороже до кріпачества й панщини та до царської самодержавної влади, але вони значно ріжнилисѧ від Шевченка своїми поглядами щодо способу, яким політичне і соціальне зло в Україні може бути напраглене. Так наприклад, син кріпака з Поділля Семен Олійничук, що обходив пішки всю Україну, щоб описати гірке життя селянства, мав надію на "доброго царя". Олійничук подав цареві Миколі Первому р. 1847 прохання, щоб він сказував панщину. Але цар звелів посадити Олійничука в кріпость у Шліссельбургу, де він і загинув 1852 року. Також у декого з членів "Братства св. Кирила й Методія" були такі погляди, що, мовляв, і без революційної боротьби "впадуть стіни Брихонські" (Куліш, Костомарів). Тимто частина Кирило-Методіївців принесла цареві "шире жалття", між ними й названі Костомарів та Куліш. Їх покарано, але порівнявши зовсім легко. Незабаром і Куліш і Костомарів могли робити свою наукову і службову кар'єру. Але Шевченко не покаявся. Поза "возмутительними стихотвореннями", які він писав проти царської влади, головно ця "нерозкажаність" Шевченкова припечатала його дальшу долю. Нікому з Кирило-Методіївців не заборонено писати після їх засуду, але Шевченкові самі цар запоронив і писати і малювати. Шевченка було зажинуто в Азії на повільне духове й фізичне падіння й умиралля, бо він не покаявся і не поклонився царському кумирові. В цьому моральна незломна сила Шевченкового характеру. В Орській кріпості, в пустині, відкіль його серце рвалося на волю, писав Шевченко потайки від царських шпіонів про вірність своїм ідеалам:

" О, думи, мої ! О, славо злая !
За тебе марно я в чужому краю
Караюсь, мучуся... але не кась !
Лебля, як ширу, вірну дружину,
Як безталанну свою Україну !"

Думи - і слава, слава людини, вірної своїм поглядам, що за правду і волю не боїться кари й смерти - це Шевченків характер, характер революціонера.

Шевченко порівнює свою неволю, свою власну долю з поневоленою Україною де "Село неначе погоріло,
Неначе люде подуріли,
Німі на панщину ідуть
І діточок своїх ведуть "

Це рабство здається йому іноді навіть страшніше за його неволю в засланні:

" Погано дуже, страх погано
В цій пустині пропадать;
А ще поганше на Україні
Дивитись, плакать - і мовчати !"

Кожний народ має своїх великих людей, борців за волю, як приклад для наслідування. Італія має Гарібальді і Мадзіні, Польща свого Міцкевича, Україна має Шевченка. Спільна риса, що їх об'єднує, це глибока віра в свої визвольні ідеали і непохитність в боротьбі за їх здійснення. Це риса, що характеризує справжнього революціонера - борця за соціальне і національне визволення пригноблених народів і класів.

П. Феденко.

З ДУМОК Т. Г. МАСАРИКА.

7 березня вся Чехословаччина вроčисто святкувала 86 роковини народження свого першого президента та будівничого чехословацької самостійності. Це культурний світ рідгукнувся на це свято, бо Т.Г.Масарик не лише велетень свого народу, але й великий европеець. Сьогодні мабуть не має у світі більшого авторитету у спрагах політичного та суспільного характеру. Масарик зумів об'єднати в собі чисту теорію об'єктивної науки з творчою практикою реальної політики. Науку він поставив на послуги життя; слово поєднав з чином; волю з розумом; змагання з можливостями. Завдяки цьому його світогляд уяває із себе гармонійну синтезу надбань лідського духу. Характеризує його

конкретність і зрозуміння для сучасності, хоча всі питання він ставив і розглядав завжди "під кутом вічності".

Низког цитат і афоризмів з теорії Т.Г. Масарика, наведених далі, хочемо загально накреслити профіль духовної його особовості. Гадаємо, що український загал, а зокрема - молодь можуть багато дечому навчитися із скарбниці духа цього великого мислителя та громадського діяча.

"Науку не слід уважати чимсь, що є абстрактне і в хмарах; наука означає методичне й точне думання про все, що торкається лідського життя... Найвищим завданням науки є розуміти цілі життя і знаходити вірні засоби для того, як здійснювати ці цілі. Наука отже, хоча б і найбільш теоретична, неминуче полягає в ладі, що має бути здійснений у практиці. Словом, справжня наука, як у царині духовній, так і в політиці, спрямовує та скріплює золг. Саме - золг - бо людині не вистачає тільки хотіти та уявляти собі, що ми вже здійснили свої золг; хотіти в царині духовній і політичній має своє передумовиною: ясно сачити, розуміти, знати".

"Не може бути нічого вищого на світі за працю свідомої людини для срого близнього".

"Політика та етика не має розходитися... Етична поведінка окремої людини як в чім не має ріжнитися від поведінки цілого загалу. Право й справедливість стоять над силами".

"Завжди й скрізь, в науці та в політиці для мене найвищою силою була етика, а етику я бауз на почутті, любові, на симпатії, на лідянстві... Логіка й почуття не виключаються".

"Політика потребує в значній мірі фантазії: заглиблення в думки людей своєї доби та в історії, відчування напряму суспільного розвитку та бачення ідеалу, до якого цей розвиток прямує; словом, дещо з поезії не зашкодить політикові, але це є уява, а не фанатизм чи утопізм".

"Найбільшим аргументом за демократію є віра в людину, в її вартість, в її духовість та безсмертну душу; це є справжня метафізична рівність. З етичного боку демократія є виправдана як політичне здійснення любові до близнього. Вічне вічному не може бути байдуже; вічне не може зловживати вічного, не може його використовувати чи насилувати. Демократія це погляд на життя, що базується на вірі в людей, лідяність, лідство, не має віри без любові і немає любові без віри".

"Соціалізм є сьогодні хрестом нашого знання, свідомості й сумління. Мій соціалізм, це просто любов до близнього, лідяність. Я бажаю, щоб не було зліднів, щоб усі люди пристойно жили з праці і в праці. Лідяність це не є колишня добродійність; добродійність лише допомагає то тут, то там, а лідяність хоче змінити відносини на краще шляхом законів і устрою... Я не приймаю клясової боротьби; існують стани й кляси; існують щаблі між людьми; але це не означає боротьби, це означає організацію природної та історичної розвиненої мерівності: отже вирівнення, виступ і розвиток".

"Революція може іноді усунути погані речі, але не творить добрих і трівких".

"Коли наша демократія має свої помилки, то слід їх виправляти, але не подужувати демократії".

"Історія почасе, що всі держави занепадали завдяки шовінізму; національному або становому, політичному чи релігійному... Найкраще розв'язання національне питання, якщо зрозуміємо, що будемо тут тим більшими національними, чим станемо. більш людьми. І навпаки, тим лідянішими, чим національнішими. Не любов до свого народу, але шовінізм є ворогом народів і лідства. Любов до свого народу не вимагає нелібови до іншого народу".

"Від початку війни та ще перед війною я рішучо стояв проти австрій-

ського габсбургізму та був проти пруської Німеччини. А якщо почався бій, я одверто став на боці Антанти; однак за весь час його тривання та во всій моїй західній пропаганді я ані одним словом не образив німців або астрійців як народ ".

" Жадний народ не може бути примушений жити під суверенітетом, якого він не визнає ".

" Політична самостійність є для свідомого й освіченого народу життєвої потреби; народ політично поневолений в найкультурнішій державі пригнічується та використовується як з господарського, так і суспільного боку ".

" Жадна сила цього світу, як коли б вона злигалася навіть з цілим пеклом, не зможе втримати в підданстві та в закріпаченні освічених, пляхотний і відважний народ ".

" Коли маю сказати, в чому добачати вершок свого життя; отже не в тому, що я став президентом що можу нести цю однаково велику пошану, як і тяжкий обов'язок. Моя особиста сatisфакція, коли сміг це так назвати, є глибша; а саме в тому, що я навіть, як голова держави, не мусив викреслити нічого істотного з того, у що вірив і що любив, як бідолашний студент, як учитель молоді, як небажаний критик, як реформувчий політик; що я, маючи міць, не знаходжу для себе жодного іншого етичного закону, жодного іншого відношення до близніх, до народу, - та до світу, ніж яких я тримався до цього. Смію сказати, що для мене стверджується й виповнюється все, у що я вірив, так що я не мусив змінити нічого у своїй вірі в людяність і демократію, в своїому шуканні правди й навіть у найвищій моральній та релігійній заповіді і любові до близнього. Це не особиста сatisфакція, що все своє життя, так дивне й складне, я залишився сам собою; важнішим є, що у стількох іспитах зелишилися та виправдали себе ті ледські й загальні ідеали, які я визнавав. Я кажу собі, що в цій безнастаний борні за кращу майбутність нараду й ледства, я стояв на боці доброго. Цієї свідомості вистане, що життя юдини було гарне й, як кажется, щасливе ".

НА ПОРОЗІ П'ЯТИЛІТНЬОГО КВІДЕК ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ.

(травень 1931 - травень 1936).

В травні цього року сповниться 5-ть літ з того часу, як з ініціативи проф. С. Гольдельмана було приступлено до організації Товариства Прихильників Української Господарської Академії (ТПУГА), що поставило собі завданням фінансувати Академію та її установи власними коштами. Цим була розпочата акція щодо перебрання на українські національні кошти справи фінансування нашої заслуженої культурної установи, якій загрожувала ліквідація.

Розуміється на слабі плечі Товариства припадав дуже важкий тягар. Для нормального існування Академії треба було з української сторони дати один мільйон корон чеських річно, що рівнялось 30.000 ам. доларів, або 220.000 зол. пол. В умовах господарської кризи, при загальній бідності українського населення - було просто неможливо такі поважні фінансові засоби акумулювати в короткім часі.

Тому в першім же році чинності новозаснованого Товариства його керовникам, як рівномеж і керовникам Академії було ясно, що справу продовження чинності національної політехнічної школи треба ставити на інші тори, рахуючись з реальними можливостями припліву на ці ціль українських коштів. А тому і професура Академії і Управа Товариства привітали подачу проф. Гольдельманом думку про організацію Позаочної Політехніки, яка й була зреалізована тим, що 12 листопада 1932 року було засновано при Академії Український Технічно-Господарський Інститут. Таким чином УТГІ є наслідником Академії і стає зародком Української Політехніки, утримуваної власними національними силами і коштами. Головним ядром педагогічних сил і керовником УТГІ є професура Академії, а фінансовим його будівничим - Товариство Прихильників УГА. Як Інститут є носієм високошкільної традиції Академії, так Товариство, фінан-

сучасній Інститут, зберігає в собі традиційну назву - Прихильників Академії. Ім'я УГА лишається й далі як символ, як означення тієї мети, до якої прямує і Товариство і УТГІ.

Щоб читачі "Вістей УТГІ" мали повну уяву про Товариство, яке є фінансовим будівничим УТГІ, тут буде на місці подати коротенько про його внутрішній устрій та організаційні заходи. Членами Товариства можуть бути як фізичні особи, так і організації, тобто юридичні особи. В Товаристві є три категорії членів: 1) протектори - з річним внеском 100 ам. дол., 2) звичайні члени - з річним внеском 10 ам. дол. і 3) члени жертводавці - з річним внеском 3 ам. дол. Керуючим органом є зізд Товариства, який відбувається раз на рік. Виконавчим органом є Управа, є контрольним - Ревізійна Комісія. Виконавчий і контрольний органи вибираються на добу одного року на зізді членів Товариства. Фінансування Товариством УТГІ провадиться на основі підписаної обома сторонами угоди, яка регулює способи і форми передачі грошей, бюджетові розрахунки і т. д.

Джерелами фінансових засобів Товариства є членські внески і пожертви від не-членів. Для збору пожертв заснований окремий фонд під назвою "Фонд Української Політехніки" (ФУП). Цей Фонд існує на основі окремого регуляміну і спеціальних інструкцій під проводом підпорядкованої Управі Товариства спеціальної комісії. Оскільки участь в членстві Товариства є під силу фінансово спроможним елементам, остільки "Фонд Української Політехніки" розрахований на масовий збір пожертв малими датками. Цей збір пожертв зокрема провадиться за допомогою кишенькових папірових карнавок та продажу спеціальних, виданих Товариством марок. До речі згадати, що в зборі пожертв на згаданий Фонд нині будуть чималу участь і студівчі УТГІ.

На теперішній час Товариство має 346 членів. Найчисельніше в членстві ТПУГА серед членів - фізичних осіб представлена група українських інженерів. В складі цієї групи членів перевищується абсолютність Української Господарської Академії. Другою найбільшою групою членів є професори високих шкіл. Це в подавляючій більшості професори Української Господарської Академії та інших українських високих шкіл. На третьому місці стоїть група Українських військових старшин та вояків, четверте місце займає група керовників та службовців установ, організацій і підприємств. Далі йдуть правники, лікарі, професори середніх шкіл та народні вчителі, журналісти і письменники, підприємці і власники маєтків, студенти, духовні особи, робітники та група різних професій. Серед загального числа 346 членів в склад ТПУГА входять 57 установ, спілок і товариств, економічних, громадських, культурно-освітніх, професійних, наукових та інш. Територіально члени Товариства (окрім особи і організації) походять як з українських земель (Галичина, Волинь, Буковина, Басарабія, Підкарпаття) так і землями майже з усіх країн Європи, а також Америки та Азії, де тільки перебувають українці. Переважає (і по числу і по сумі внесених грошей) група членів емігрантів та їх установ і організацій в європейських країнах, а зокрема в Чехословаччині та Польщі.

За час своєї п'ятирічної діяльності Товариство зібрало майже 200000.- корон чеських грошей, які складаються з членських вкладок і дрібних пожертв на "Фонд Української Політехніки".

Субвенції ТПУГА були не тільки основою фінансування УТГІ, але також є неминучими і в теперішній його чинності. З огляду на низькі такси студенських сплат за навчання та підручники, при цьому ще малій кількості студентів і курсантів, Інститут без субвенцій Товариства не міг би провадити своєї діяльності. В цім полягає велике значення ТПУГА як установи, що ставить своїм безпосереднім завданням фінансувати УТГІ.

Особливого значення набуває ТПУГА в майбутній діяльності Інституту. Розширення роботи УТГІ, обернення його в повну Позаочну Політехніку з відкриттям нових високошкільних підділів і практичних курсів залежить не тільки від збільшення студентів та курсантів, але також і від розмірів фінансової допомоги, яку дасть ТПУГА для УТГІ. Майбутня діяльність Товариства якраз і мається на увазі посилити в напрямі збільшення коштів, опіравчись в своїй роботі на допомогу тих українських установ, товариств і спілок та

окремих осіб, в тім числі і студентів та курсантів УТГІ, котрим є дорога ідея Української Політехніки.

Вітаючи Товариство Прихильників Української Господарської Академії з нагоди закінчення п'ятого року Його плідної і висококорисної для розвитку національної культури діяльності, бажаємо Йому дальншого успіху й закликаємо наших читачів до активної участі в поширенні ідей Товариства серед українського громадянства.

Г. Д.

ВІД ДИРЕКЦІЇ УТГІ.

Дирекція УТГІ висловлює ширу подяку всім п. п. студентам та курсантам, що надіслали святочні привітання та побажання.

ПОВІДОМЛЕНИЯ.

A. По Економічно-Кооперативному Відділу та курсах Українознавства.

Курс Української мови.

Розпочато друг лекцій курсу української мови, що входять до циклік предметів українознавства. Курс пише лекторка української мови на Варшавському Університеті пані Катерина Чайкінська. Перші дві лекції вже вийшли з друку й розсилаються дотичним студентам.

Закінчення курсів Бухгалтерії.

Цими днями закінчуються друком курс доц. Я. Моралевича "Калькуляція торговельна, фабрична і банкова". Отже ті п.п. курсанти Бухгалтерії, що простудівали вже торговельне рахівництво, комерційну аритметику, фабричне рахівництво, торговельну кореспонденцію та закінчать студії з предмету калькуляції можуть, склавши писемні іспити з усіх згаданих предметів, жадати про виставлення їм свідоцтва про закінчення курсів.

Англійська мова.

Особи, що простудівали перших 56 лекцій англійської мови, можуть уже складати іспит з цього предмету. Частина II курсу складається лише з матеріалу для практичних вправ і тому складений з I-ої частини курсу іспит вважається за остаточний. Проте

тим способом, що складуть іспит, рекомендується виконувати всі завдання з другої частини та надсилати свої праці на контролю п. лектора мови.

Іспити на ЕКВ.

Цими днями закінчуються друком курси з: 1) торгаознавства, 2) політичного права, 3) загальної науки права та 4) кооперативного кредиту. Після виходу з друку останніх лекцій, їх будуть розіслані п.п. студіючим від повідомних семестрів. Після цього п.п. студіючі матимуть право зголосуватися до іспиту з згаданих предметів.

Зголосення на підвідділи та мови.

Студенти й курсанти У семестру, що не зголосили досі, на якому підвідділі (кооперативні чи торговельно-промисловий) бажають далі студіювати, мають зробити це в найскорішому часі.

Дехто з студіючих I семестру Економічно-Кооперативного Відділу досі ще не повідомив про те, яку саме чужу мову вони бажають студіювати протягом перших двох семестрів. Те саме торкається й декого з студентів З-го семестру щодо студій дальншої, другої чужої мови. Всіх згаданих п.п. студіючих проситься негайно надіслати зголосення, щоб не було затримки у висилці студійного матеріалу.

B. По Агрономічно-Лісовому Відділу.

Іспитова експозитура з курсу пасічництва.

Деякі курсанти курсу ч. 108 висловили бажання скласти по закінченні студій

курсі УТГІ ч. 108 усний іспит перед відповідною комісією. Щоб з'ясувати умови праці для такої комісії, просимо всіх курсантів курсу пасічниц-

тва в Польщі, які так само хотіли б скласти усний а не позаочний іспит, подати про це заяву з поданням бажаного терміну іспиту на адресу лектора курсів пасічництва УТГІ інж. М. Боровського, - Львів, Ринок 10-II пов. Редакція "Українського Пасічника". Курсантів, що перебувають в ЧСР, просимо звертатися в цій справі безпосередньо до УТГІ - в Подебрадах.

Неві лекції з курсу садівництва овочевого та лігідного.

Вийшли з друку й розсидаються курсантам та замовникам

підручника наступні лекції курсу ч. 109: Лекція 11.- Г. Цебро-Дубровський: "Щепник" та "Формування Щеп"; л. 12.- Його ж: "Заложення овочевого саду та догляд за ним в перші роки", л. 13.- лект. Й. Мельник: "Обробіток ґрунту" та "Угноєння ґрунту в садах"; л. 14 - Його ж "Регулювання вільгости в ґрунті", "Догляд за надземними частинами овочевих дерев". і "Догляд в час квітування" та інж. А. Гнатовського: "Хороби та імунітет овочевих рослин"; л. 15-16.- Й. Мельник: "Вироблення бордоської рідини та опорскувачі"; інж. А. Гнатовський: "Тваринні шкідники"; інж. А. Гнатовський та лект. Й. Мельник: "Життя шкідників"; Й. Мельник: "Засоби та методи боротьби з шкідниками саду" та "Догляд за врожаєм саду". Всі лекції охоплюють 139-208 ст. з мал. 88-152. Хто цих лекцій не одержав, - має негайно рекламувати.

В. По Хеміко-Технологічному Відділу.

Лекції з курсу Консервації та перероблення садовини та

городини. Вийшли з друку й розсидаються курсантам 12, 13, 14, 15

(стор. 49-112) лекції курса "Консервації та перероблення садовини та городини". Зміст: Засолювання. Квашення. Консервація при помочі спірту та спиртових напоїв. Компотні консерви. Консерви в меду та гірчиці.

Г. Загальні.

Побажання на складанках.

При нагоді грошових передачів складанками П.К.О. студігучі на звороті складанок часто пишуть свої побажання, або повідомлення про те, на яку саме ціль передають гроші. У зв'язку з цим Секретаріят просить всі побажання на поштових складанках писати в українській мові, але ЛАТИНКОЮ і при тому чітко, бо оригінал складанки залишається в поштовому уряді, а УТГІ надсилається лише відпис з нього. Не розуміючи української мови, поштові урядовці, іноді роблять ці відписи неточно, і це утруднює Секретаріату виконання побажання п. п. студігучих.

Від'їзд доц. О.Бочковського до Канади

і Сполучених Держав. Голова Товариства Прихильників УГА доц. О. І. Бочковський, з доручення Товариства, виїзджає на час літніх ферій до Канади і Сполучених Держав Північної Америки з метою безпосред-

ньої широкої інформації нашої заснованської еміграції про діяльність Товариства та УТГІ. Доцент О. І. Бочковський відбуде в більших зосередженнях еміграції низку викладів як загально-наукового змісту, так і присвяченіх окресленню завдань та огляду діяльності УТГІ і ТПУГА. В разі бажання п. п. студентів УТГІ при зустрічі з п. доц. Бочковським можуть звертатися до нього безпосередньо в різних справах УТГІ, як також складати йому усні іспити з предметів циклу україно-знавства.

Заступництво УТГІ в Бразілії.

П. Семен Кравченко з Порт-Уніону в Бразілії ласкаво погодився допомагати Дирекції УТГІ з метою улекшення технічних знань з студігучими, що перебувають на території Бразілії. Тому рекомендуємо при всяких передплатах в зносинах з УТГІ (зокрема в справах передачу грошей на оплату шкільних такс) звертатися до п. С. Кравченка по такій адресі: Simão Kravtchenko, praca Hercílio Luz № 6, Porto União, S-ta Katharina. Brasil.

Персональний склад Ди-
рекції та Президій Від-
ділів УТГІ.

Перебравши від Української Господарської Академії і свою адміністрацію УТГІ, Спілка Професорів УГА обрала на адміністративні посади Інституту наступних осіб. Директор УТГІ - проф. Б.Мартос, заступник Директора - проф. інж. Л. Фролов, Секретар - доцент

І.І.Бочковський. Економічно-Коопераційний Відділ: керівник - проф. М.Дорилевський, заступник керівника - лект. В. Сапіцький, секретар - лект. К.Безкровний. Агрономічно-Лісовий Відділ: керівник - проф. В. Чередіїв, заступник керівника - доц. В. Доманицький, секретар - лект. інж. М. Сочинський. Хеміко-Технологічний Відділ: керівник - проф. інж. В.Іванис, заступник керівника - проф. Б.Лисянський, секретар - доц. др інж. В. Кучеренко.

Волинська молодь

про У. Т. Г. І.

З'їзд бувших вихованців Кременецької української гімназії, що відбувся в Кременці

15-го квітня ц.р. прийняв резолюцію, яка "виявляє свою солідарність з ідеями, що їх пошириє своєї навчальної праці Український Технічно-Господарський Інститут в Колебрадах.

ЛИСТУВАННЯ СЕКРЕТАРІЯТУ УТГІ.

Студ. І. Л. - в Луцьку. Громі здержано. Лист пані С. Р. переслали по призначенню.

Студ. К. С. - у Віндзору, Канада. Лекції висилаємо разом з іншими друками, згідно з Вашим бажанням.

Студ. Р. Ш. - в Бродах. Підручник пасічництва вислали. Зголосення на мову взяли до відома.

Курс. Т. Н. - у Франкфурті. Счікуємо Ваших дальших вказівок.

Студ. І. Н. - в Хороброві. Рекламовану лекцію висилаємо.

Студ. І. Б. - в Решті, Іран. Друки і легітимацію вислали.

Студ. Б. М. - у Львові. "Вісті" ч. 1,2 та 7 висилаємо.

Курс. М. Б. - у Вінніпегу. Рекламовані лекції і розрахунок вислали. Дякуємо за побажання.

Гром. Укр. Еміг. у Букарешті. Лекції вислано.

З КУЛЬТУРНОЇ ХРОНІКИ.

Дня 20 січня на засіданні Природничо-Метаматичного відділу Української Наукової Асоціації в Празі проф. Лисянський виголосив доповідь на тему: "Борова теорія атома як логічний стан в еволюційному розвитку модерної фізики". Референт поставив своїм завданням показати, що Борова теорія атома, яка являє собою сучасну фазу новітньої атомістики, при всій "революційності" своїх основних принципів, що перетинають всі лінії традиційного мислення класичної фізики, все ж перебуває в органічному зв'язку з цілим попереднім розвоєм фізичного знання, творячи собою природний, логічний стан в історичному процесі його послідовної сворюваності. Принципи квантової механіки, що міні оперують Борова теорія, як рівні сама ідея "квантової", переривчастої структури енергії, мають коріння в еволюційному розвитку фізики ХІХ ст., що перебувала ще під гегемонією "консервативного" механістичного світогляду. "Принципово-теоретичний бік питання", - зазначив референт у своїй доповіді - має для нас тим більший інтерес, що ідея переривчастої структури енергії, концепція енергетичного атомізму зродилася в одній з так би мовити "реакційних" галузей фізики, що найбільше відбивається у собі гасла й традиції стародавнього знання у формі класичної механіки - в галузі термодинаміки, знаменувала собою триумф принципів класичної механіки, посиленіх при дослідженнях з'явившими статистичного порядку методами математичного спрощування теорії правдоподіб-

ностей. Тому якраз притягає на себе увагу той факт, що першим апостолом енергетичного атомізму став Макс Планк, один із найсильніших авторитетів сучасної термодинаміки ". Зродження ідеї енергетичного атомізму в зв'язку з розвитком теорії "абсолютно-чорного тіла" та її прецизіонізації в працях Планка та Айнштейна референт уділив першу частину своєї диповіді. Друга частина її була присвячена висвітленню фізичного змісту Борової теорії атома та внутрішньому зв'язку її постулатів з принципами квантової механіки.

БІБЛІОГРАФІЯ.

Проф. Б. Іваницький. "Ліси й лісове господарство на Україні ". В числі праць Українського Наукового Інституту у Варшаві вийшла нова праця проф. Б. Іваницького під сказаною вище назвою. В розділі першім праці автор подає детальній матеріал, що характеризує динаміку лісових площ на Україні, забезпечення країни та населення лісом, лісові ринки та шляхи лісовоого транспорту, лісовий торг та лісову промисловість. Другий розділ праці присвячено оцінці впливів війни та революції на стан лісів на Україні, а саме розгляду наслідків рубанок лісу за війни та наслідки лісів за революції. Автор досить детально зупиняється також на розгляді проблеми націоналізації та взагалі лісополітичних проблемах на Україні і окремо ілюструє та аналізує лісове господарство за УССР та його наслідки. В розділі третьому автор визначає особливості тенденції українського лісівництва, а також визначає його завдання та перспективи. Автор, виходячи з реальних природних умов, приходить до висновку, що головними прикметами та тенденціями українського лісівництва є широке застосування штучного розведення лісу та застосування метод "сухого" та "півсухого" лісовирощення. Основним завданням лісового господарства на Україні автор вважає в першу чергу стабілізацію існувчого лісового фонду та залишення великих площ лісів з метою захисту та збільшення лісового фонду. Другим завданням є поліпшення стану існувчих лісів, а саме поліпшення стану деревостану, піліпшення лісовідновлення, метод плекання лісу, його охорони та інш. На думку автора, маєть постати своєрідні українські фонди культурного лісу та українські способи догляду за лісом. Тут же автор зупиняється на розгляді різних форм лісоводіння і висловлює думку, що поширення за революції державне лісівництво мусить зберегти свої позиції й надалі в зв'язку з роллю лісу, яку він відображає в кліматі, в гідрології та ґрунтосформенні країни, але не виключає можливості існування наряду з цим і лісів приватних та громадських. На підставі детальних обрахунків лісової продукції та потреб українського населення в лісових матеріалах автор приходить до висновку, що Велика Україна завжди залишиться країною лісового довоzu і мусить імпортувати лісові матеріали щилькових пород. При чому автор вважає, що в межах СССР країнами вивозу лісу на Україну можуть бути лише північ Московщини та Сибір - країни віддалені та мало скомуніковані. На цій підставі автор передбачає в будуччині повстання євобхідного імпорту ліса з Польщі, Румунії, Чехословаччини та з Скандинавських держав. Але, на думку автора, в дальному взагалі умови забезпечення лісом лісоімпортуючих країн не можуть уже бути такими як були до війни. Тоже, Україна мусить держатися такої лісової політики, яка є якнайбільше гарантувала самовистачальність на ліс. Подані матеріали ілюстровано трьома малами та таблицями.

Проф. В. Чередіїв.

CBSAH: Úvodem.- P. Fedenko. Beeník-revolucionár,- O. B. Z myšlenek T. G. Masaryka.
H. D. Na přánu 5-letého výročí SFUHA.- Oznamení. Dopisování Sekretariátu UTHI
Z kulturne krcníky.- Bitlicografie.

"Visti" Ukrajinského Technicko-hospodářského Institutu písemného vyučování
v Podebradech.

Vydavatel lektor V. Prychoda.

Adresa redakce a administrace: Podebrady, Zámek

Rozmnožováno na cestovním Ukrajinském Technicko-hospodářském Institutu.